

La ubicació dels calls jueus de Cervera

Josep M. LLOBET I PORTELLA

Universitat Nacional d'Educació a Distància, Centre Associat de Cervera

Rebut: 17.10.2018 — Acceptat: 23.04.2019

Resum. En aquest article comentem i transcrivim aquelles parts de setze documents —datats entre els anys 1494 i 1876— que permeten saber la ubicació exacta dels dos calls jueus existents a Cervera durant l'edat mitjana. D'aquests documents, deu corresponen al call Inferior o Jussà i sis fan referència al call Superior o Sobirà.

Paraules clau: jueus, calls, documentació notarial, Cervera, Catalunya, edat mitjana

The location of Cervera's Jewish quarters

Abstract. In this paper we discuss and transcribe parts of 16 documents, dating from between 1494 and 1876, which cast light on the exact location of the two Jewish quarters that existed in Cervera in the Middle Ages. Ten of the documents refer to the *call Inferior* (or *call Jussà*), and the other six to the *call Superior* (or *call Sobirà*).

Keywords: Jews, Jewish quarters, notarial records, Cervera, Catalonia, Middle Ages

---

Correspondència: Josep M. Llobet i Portella. Universitat Nacional d'Educació a Distància, Centre Associat de Cervera. Carrer del Canceller Dou, 1. ES-25200 Cervera. UE. Tel.: 00 34 973 530 789. A/e: jllibet@cervera.uned.es.

Agustí Duran i Sanpere —el principal historiador de la comunitat jueva cerverina medieval—, en els seus diversos estudis sobre els jueus de Cervera, situa aquesta comunitat en dos calls, el call Inferior o Jussà, dit també carrer de n'Agramuntell, i el call Superior o Sobirà, anomenat, algunes vegades, carrer del Vent, els quals, segons l'esmentat historiador, estaven ubicats en dos carrers paral·lels i immediats de l'antic barri de Capcorral que actualment són anomenats carrer del Call i carrer de Sant Francesc, respectivament.¹

Atès que cada call tenia la seva sinagoga, resultava sorprenent que fossin tan a prop l'un de l'altre. D'altra banda, la nombrosa documentació notarial existent sobre compravendes de cases en la qual s'indicava la situació i les afrontacions dels immobles feia dubtar que realment els dos calls cerverins es trobessin als llocs indicats per Agustí Duran.

Les investigacions portades a terme per Pere Verdés i Max Turull² i per Jaume Riera³ han aportat noves dades sobre aquest tema, però no ha estat fins a la publicació dels rellevants treballs de Xavier Rivera que la situació dels dos calls dels jueus cerverins ha estat definitivament establerta. Rivera basa els seus detallats estudis en els treballs que feren els susdits Pere Verdés i Max Turull sobre les antigues muralles de Cervera, en la documentació sobre llicències reials i eclesiàstiques per a poder edificar una segona sinagoga i, especialment, en documents de l'Arxiu Comarcal de la Segarra (ACSG), ubicat a Cervera, i de la família de cal Jan, també de Cervera. Amb tot, ens ha semblat oportú donar a conèixer alguns fragments de documents notarials, si més no per reforçar, amb el seu contingut, les conclusions exposades per Xavier Rivera.⁴

Per fer més entenedora l'explicació, hem transcrit les parts adients d'aquells documents notarials que considerem adequats per al nostre propòsit, tots ells procedents de l'Arxiu Comarcal de la Segarra, i hem elaborat dos quadres que resumeixen les dades d'aquests documents transcrits.

El primer quadre fa referència al call Inferior o Jussà, el més antic. El document número 10, datat l'any 1871, ens fa saber que l'immoble que descriu afrontava al costat nord amb el carrer de la Santa Creu o carreró del Teco.

1. Aquests articles es troben reunits en DURAN, «El call dels jueus», en *Llibre de Cervera*, p. 332 i 343-390.

2. VERDÉS I TURULL, «La vila de Cervera».

3. RIERA, «La infanta Iolant de Bar, senyora dels jueus de Cervera (1382-1387)».

4. RIVERA, «Noves aportacions sobre la localització dels calls jueus de Cervera», «Nous avenços en la localització dels calls de Cervera».

Aquest immoble, actualment, segons el cadastre, és la casa número 82 del carrer Major. Sabem, doncs, que l'actual carreró del Teco era dit, també, carreró de la Santa Creu.

En el document número 9, de l'any 1753, consta que el carreró de la Santa Creu, antigament, era el carreró del Call. L'immoble descrit en aquest document és el mateix referenciat en el document 8, on el carreró és anomenat de Nicolau Pont, antigament del Call d'en Jussà [*sic*]; en el 7 és anomenat carrer del Call Jussà, i en el 5, carrer o call Jussà. En els documents 6, de l'any 1631; 4, del 1606, i 3, del 1592, els immobles descrits afronten al nord amb el carrer del Call.

Que el carrer del Call és el mateix que el carrer de n'Agramuntell ho sabem perquè la casa dels hereus de Gaspar de Saportella, esmentada en el document número 3, era veïna de la casa venuda mitjançant el document número 2. En el document número 1, de l'any 1494, datat, doncs, dos anys després de l'expulsió dels jueus, el carrer de n'Agramuntell és anomenat call de n'Agramuntell.

Segons les dades anteriors, resta evident que l'actual carreró del Teco, situat entre el carrer Major i la barbacana de la muralla del costat de sol ixent de la població, era el call Inferior o Jussà.

El segon quadre es refereix al call Superior o Sobirà, posterior al call Inferior o Jussà. En el document número 6, datat l'any 1876, i en el document número 3, del 1815, que descriuen un immoble situat actualment, segons el cadastre, al número 6 del carrer del Call, la finca afronta al nord amb el carrer de Sant Francesc, abans del Call, mentre que a migdia afronta amb la rambla. El carrer de Sant Francesc portava aquest nom perquè un dels seus extrems es trobava davant l'església de Sant Francesc de Paula, tal com informa el document número 5, de l'any 1856.

També el document número 4, de l'any 1848, i el número 2, del 1814, que fan referència a un immoble ubicat actualment, segons el cadastre, al número 12 del carrer de Santa Anna, situen la finca amb una afrontació al carrer de Sant Francesc de Paula i una altra a la rambla.

A més, el document número 1, de l'any 1638, ens situa dues cases entre el carrer de Sant Francesc o del Call Sobirà i el pati de la muralla del Portalet, o sigui, posteriorment, la rambla.

Tenint en compte les dades aportades, no hi ha dubte que aquest carrer de Sant Francesc de Paula, el qual actualment és anomenat carrer del Call, ocupa el lloc de l'antic call Superior o Sobirà i que la rambla anteriorment esmentada és la que, avui, porta el nom de rambla Lluís Sanpere.

Finalment, a partir de totes les dades anteriors, podem concloure que el call Inferior o Jussà, anomenat també carrer de n'Agramuntell, era a l'actual carreró del Teco, entre el carrer Major i la barbacana de la muralla del costat de sol ixent, i que el call Superior o Sobirà, conegut també amb el nom de carrer del Vent, es trobava a l'actual carrer del Call, que anava des de la plaça de l'Om, avui dita de Sant Miquel, fins al davant de l'antiga església de Sant Francesc de Paula, edifici en el qual abans de la susdita església hi hagué un dels emplaçaments de l'Hospital de Castelltort i avui hi ha el Casal Parroquial.

Call Inferior

<i>Núm.</i>	<i>Data d'escriptura</i>	<i>Límits de l'immoble⁵</i>
1	1494, gener, 23	E: — S: — O: — N?: call de n'Agramuntell
2	1592, gener, 16	E: casa S: casa O: casa N: carrer de n'Agramuntell
3	1592, juliol, 12	E: hort S: hort i casa O: casa i carrer Major N: cases i carrer del Call
4	1606, juliol, 5	E: casa i horts S: cases O: carrer Major N: cases i carrer del Call
5	1625, febrer, 16	E: casa S: casa O: casa N: carrer o call Jussà
6	1631, desembre, 24	E: casa i horts S: cases i hort O: carrer Major N: cases i carrer del Call

5. Abreviatures dels punts cardinals: E = est, S = sud, O = oest, N = nord.

<i>Núm.</i>	<i>Data d'escriptura</i>	<i>Límits de l'immoble</i>
7	1634, maig, 12	E: casa S: casa O: casa N: carrer del Call Jussà
8	1655, desembre, 29	E: casa S: casa O: casa N: carrer o carreró de Nicolau Pont, antigament del Call d'en Jussà
9	1753, juliol, 15	E: hort i corral S: casa O: carrer Major N: cases i carreró de la Santa Creu, antigament del Call
10	1871, juliol, 9	E: casa S: cases O: casa N: carrer de la Santa Creu o carreró del Teco

Call Superior

<i>Núm.</i>	<i>Data d'escriptura</i>	<i>Límits de l'immoble</i>
1	1638, novembre, 19	E: casa S: pati de la muralla del Portalet O: casa N: carrer de Sant Francesc o del Call Sobirà
2	1814, novembre, 24	E: casa S: casa i rambla O: cases, carrer de Sant Miquel i plaça de Sant Miquel N: casa i travessia o carrer de Sant Francesc de Paula
3	1815, març, 9	E: casa S: rambla O: casa N: carrer del Call o de Sant Francesc
4	1848, febrer, 10	E: casa S: casa i rambla O: cases i plaça de Sant Miquel N: casa i carreró o carrer de Sant Francesc de Paula
5	1856, maig, 21	E: patis i església de Sant Francesc S: carreró de Sant Francesc de Paula, antigament del Call O: cases N: cases
6	1876, novembre, 11	E: casa S: rambla O: casa N: carrer de Sant Francesc, abans del Call

Bibliografia

- DURAN I SANPERE, Agustí. *Llibre de Cervera*. Tàrraga: Camps Calmet, 1972.
- RIERA SANS, Jaume. «La infanta Iolant de Bar, senyora dels jueus de Cervera (1382-1387)». *Miscel·lània Cerverina*, 21 (2011), p. 7-30.
- RIVERA SENTÍS, F. Xavier. «Noves aportacions sobre la localització dels calls jueus de Cervera». *Capcorral: La Revista del Museu Comarcal de Cervera*, 11 (2015), p. 23-32.
- «Nous avenços en la localització dels calls de Cervera». *Tamid: Revista Catalana Anual d'Estudis Hebraics*, 13 (2018), p. 113-141.
- VERDÉS I PIJUAN, Pere; TURULL I RUBINAT, Max. «La vila de Cervera». En: PLADEVALL I FONT, Antoni (dir.). *L'art gòtic a Catalunya. I. Arquitectura*. Vol. 3: RIU-BARRERA, Eduard (coord.). *Dels palaus a les masies*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2003, p. 96-99.

Apèndix documental⁶

Call Inferior

1

1494, gener, 23. Cervera

Joan d'Altarriba, cavaller, domiciliat a Cervera, ven a Pere Salvador, teixidor, d'aquesta població, dos albergs situats al call de n'Agramuntell de Cervera pel preu de 35 lliures.

Arxiu Comarcal de la Segarra (ACSG), Fons Notarial, Cervera, 48, Berenguer Gassó, *Manual*, 1493-1495, f. 45r.

6. En l'edició dels documents s'han seguit els criteris següents: s'han desenvolupat les abreviatures; s'ha puntuat el text; s'han regularitzat les majúscules i minúscules (entre els mots que van amb majúscula inicial s'hi han inclòs els gentilicis en els documents en llatí); s'ha distingit entre *u* i *v* segons el seu valor com a vocal o com a consonant; s'han transcrit *i* i *j* per *i* (excepte en els mots catalans i castellans); s'han escrit en versaletes els nombres en xifres romanes (*i*, com és habitual, s'han eliminat els punts que els emmarquen).

Die XXIII^a predicti mensis ianuarii anno predicto.

Ego Iohannes^a d'Altarriba, miles, in villa Cervarie domiciliatus, gratis, etc., per me et omnes heredes et successores meos quoscunque, vendo et ex causa venditionis concedo vobis Petro Salvador, textori, dicte ville Cervarie, et vestris et quibus volueritis illa duo hospitia que ego habeo et possideo in dicta villa Cervarie in callo vocato d'en Agramuntell, confrontatum, de una parte, [espai en blanc].^b

Testes Damianus Nuix, carnicerius, et Anthonius Petrus Cerveró, agricola, Cervarie habitatores.

Item, firmavit apocham de predictis xxxv libris dicte monete [...].

a. Sobre Iohannes, iuravit. b. Al marge esquerre, Et tenetus pro comanda Beati Anthonii Cervarie et eius venerabile comendatore [...].

2

1592, gener, 16. Cervera

Miquel Sala, prevere, procurador i actor de Tomàs Esteve, prevere, marmessor del difunt Joan Felip, pagès, de Cervera, ven mitjançant subhasta a Joan Pont, prevere, d'aquesta població, una casa situada al carrer de n'Agramuntell de Cervera pel preu de 117 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 71, Jeroni Armengol, *Manual*, 1591-1592, f. 12v-13r.

Die iovis XVI^a mensis ianuarii anno praedicto M D LXXXII.

Instrumentum venditionis factum et firmatum per venerabilem Michaellem Sala, presbiterum,^a villae Cervariae, procuratorem et actorem et eo nomine venerabilis domini Thomae Steve, presbiteri, dictae villae, manumissoris et executoris, una cum reverendo domino Iacobo Pont, quondam presbitero et iuris utriusque doctoris, dictae villae, testamenti seu ultimae voluntatis^b honorabilis Ioannis Philip, agricolae, quondam, praefatae vilae Cervariae, [...] venerabili domino Ioanni Pont, presbitero, in ecclesia maiori villae Cervariae beneficiato, ementi ut layce et privatae personae et non de bonis ecclesiae, etc., ac ut plus offerenti in encantu publico legitima subastatione, ut infra patet, praesente, et suis, etc., de tota illa domo a celo

in abissum, cum introitibus, exitibus, etc., quam dictus quondam Ioannes Philip habebat et possidebat, certis iustis titulis,^c in dicta villa Cervariae in vico vocato d'en Agramuntell, francham et quitiam in alodio, et terminatur ab oriente in domo [*espai en blanc*] Verdera, a meridie in domo heredis domini Gasparis de Çaportella quondam, que antea erat dominae Magdalanea Grau, ab occidente in domo Thomae Bara et circio in dicto vico d'en Agramuntell. [...]. Pretium est centum decem et septem librarum monetae Barchinonae [...].

Testes honorabiles Martinus Cervalls, ballestarius, et Iacobus Roca, tenearius, villae Cervariae.

a. A continuació, in, ratllat. b. A continuació, Io, ratllat. c. certis iustis titulis, al marge esquerre.

3

1592, juliol, 12. Cervera

Els tutors i curadors dels fills del difunt Gaspar de Saportella, senyor de la Torre, venen a Jaume Montserrat, mercader, de Granyena, domiciliat a Cervera, una casa situada en aquesta última població, que limita amb el carrer Major i amb el carrer del Call, pel preu de 680 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 71, Jeroni Armengol, *Manual*, 1591-1592, f. 168r-170r (document parcialment il·legible).

Die dominica XII^a mensis iulii anno M D LXXXII°.

Instrumentum venditionis factum et firmatum per illustres dominos Bernardum de Çaportella, dominum de la Curullada et de Tordera,^a et^b fratrem Ioannem de Çaportella, militem ordinis Sancti Ioannis Hierosolimitanensis, tutores et suis casu et tempore curatores, una cum infra scripta domina Paula de Çaportella et Agulló et aliis qui oneri et administrationi^c huiusmodi tutelae et curae se immiscure noluerunt, per illustrem dominum Gasparem de Çaportella, quondam dominum de la Torre, in vicaria Cervariae domiciliatum, in et cum eius ultimo testamento, [...], datos, constitutos et assignatos personis et bonis pupillorum filiorum suorum, [...] magnifico Iacobo Montserrat, mercatori, de Granyena, in villa Cervariae habitatori, praesenti, et suis,

etc., de tota illa domo a celo videlicet in abissum, cum introitibus, etc., quam titulis infra scriptis haberit et possiderit scita in villa Cervariae in vico Maiori [...]. Et terminatur ab oriente in orto honorabilis Petri Balaguer, mercatoris, a meridie partim in dicto orto et partim in domo Ioannis Anguera, ab occidente in domo Ioannis Anguera, pellium assahonatoris, ab occidente in via publica et a circio partim in herede Benedicti Monfages, manyani, partim in vico del Call et partim in domibus Ioannis Bicara et [*espai en blanc*] Verdera, villae Cervariae. Et spectat, etc. [...]. Pretium est sexcentarum octuaginta librarum monetae Barchinonae, [...].

Testes [...].

a. A continuació, Ioan, ratllat. b. et, falta. c. A continuació, dicti, ratllat.

4

1606, juliol, 5. Cervera

Els marmessors del difunt Joan Montserrat, mercader, de Cervera, venen perpetuament a Pere Joan, mercader, d'aquesta població, una casa situada a Cervera, amb dos portals, un al carrer Major i l'altre al carrer del Call, pel preu de 700 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 83, Jeroni Miró, *Manual*, 1605-1606, s. f.

Die quinta mensis iulii anno a nativitate Domini M DC VI in villa Cervarie, Celsonensis diocesis.

Nos Franciscus de Cunyat, presbyter, procurator in ordine primus, et Ioannes Ratera, etiam presbyter, prior in ordine primus^a anno currenti venerabilis comunitatis et confratriae Sancti Nicholay presbyterorum villae Cervariae et dictis respective nominibus, et ego Raphael Papió, dominus de la Sisquella, in dicta villa Cervariae domiciliatus, tam nomine proprio quam etiam ut procurator et actor ad infra scripta et alia etiam cum libera et generali administratione magnifici Pauli Raphaelis Llaurador, burgensis, Villae Franchae Penitensis, [...], et omnes quatuor manumissores et executores testamenti seu ultimae voluntatis honorabilis Ioannis Montserrat, mercatoris, quondam, dictae villae Cervariae, nec non piarum causarum per eum institutarum eius ultimo testamento per ipsum Montserrat facto et firmato penes

notarium infra scriptum die tertia mensis octobris anno a nativitate Domini M DC III, [...], vendimus, etc., vobis honorabili Petro Joan, mercatori, dictae villae Cervariae, tanquam plus danti et offerenti in encantu publico et mediante curritore infra scripto, his praesenti et acceptanti, et vestris, perpetuo, totam illam domum de abiso usque in celum, cum suis cella vinaria, vassis vinariis, cup, cisterna et cum duobus portalibus, uno in vicco Maiori et alio in vicco del Call aperientibus, et cum introhitibus, exitibus, iuribus et pertinentiis suis universis, scitam in praesenti villa Cervariae et in vicco Maiori eiusdem. Et terminator ab oriente cum domo et orto Petri Homs, partim, et partim cum horto honorabilis Thomae Texidor, mercatoris, a meridie cum domo Iacobi Rocha et partim cum domo Ludovici Anguera, ab occidente cum dicto vicco Maiori et a circio cum domo Bartholomei Riunou, partim cum domo viduae Vicera et partim cum domo Thomae Baró et partim cum dicto vicco del Call. [...], ad dictum autem honorabilem Iacobum Montserrat predicta domus pertinebat et spectabat titulo propriae emptionis de predicta domus factae ab illustribus dominis Gaspare de Çaportella, domicello, domino de la Curullada et de la Torre, et Paula, eius uxore, prout de ipsa venditione constat instrumento recepto penes honorabilem et discretum Hieronymum Armengol, notarium, Cervariae, die [espai en blanc], mensis [espai en blanc], anno a nativitate Domini M D LXXX [espai en blanc].^b [...]. Precium vero predicti que vobis dictis nominibus vendimus, etc., septingentarum librarum monetae Barchinonae, [...].

Actum, etc.

Testes [...].

a. A continuació, venerabilis, ratllat. b. La data ha de ser el 12 de juliol de 1592.

5

1625, febrer, 16. Cervera

Joan Redondo, paraire de llana, i Joana, esposa seva en segones núpcies, de Cervera, venen perpètuament a Pere Benet Domingo, sabater, menor de dies, d'aquesta població, una casa situada al call Jussà de Cervera pel preu de 95 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 83, Jeroni Miró, *Manual*, 1624-1625, s. f.

Die XVI februarii M DC XXV Cervariae.

Nos Ioannes Redondo, parator lanae, et Ioanne, eius uxor in secundis nuptiis, in primis vero Iacobi Carulla, blanquerii quondam, omnes villae Cervariae, gratis, etc., per nos, etc., vendimus, etc., vobis Petro Benedicto Domingo, sutori, minori dierum, eiusdem villae Cervariae,^a et Columbae, eius uxori, hiis praesentibus, et vestris, perpetuo, totam illam domum de abisso usque in celum scitam in praesenti villa Cervariae et in vicco sive call Jussà. Et terminatur ab oriente cum domo Thomae Baró, a meridie cum domo Petri Joan, mercatoris, ab occidente cum domo Michaelis Farran et circio cum dicto vicco sive call. [...]. Precium est nonaginta quinque librarum monetae Barchinonae, [...].

Actum, etc.

Testes [...].

a. A continuació, hiis praesen, ratllat.

6

1631, desembre, 24. Cervera

Pere Joan, mercader, de Cervera, i diversos familiars seus, venen perpètuament a Cristòfol Roca, fuster, d'aquesta població, una casa situada a Cervera, amb dos portals, un al carrer Major i l'altre al carrer del Call, pel preu de 740 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 83, Jeroni Miró, *Manual*, 1630-1631, s. f.

Die XXIII decembris M DC XXXI Cervariae.

Nos Petrus Joan, mercator, Petrus Joan, clericus, et Isabel Joan, domicella, eius filii, villae Cervariae, Celsonensis diocesis, Anthonius Navés, etiam mercator, loci de les Belianes, et Victoria, eius uxor, filia et gener, respective, dicti honorabilis Petri Joan [...], vendimus, etc., vobis honorabili Christoforo Rocha, ligni fabro, dictae villae Cervariae, his praesenti et acceptanti, et vestris et quibus volueritis, perpetuo, totam illam domum de abisso usque in celum, cum suis cella vinaria, cup, cisterna et cum duobus vasis vinariis sulcis, uno maiori onorum et altero minori, et cum duobus portalibus, uno in vicco Maiori et altero in vicco del Call aperientibus, et cum introhitibus, exitibus, iuri-

bus et pertinentiis suis universis, scitam in praesenti villa Cervariae et in vicco Maiori eiusdem, et terminatur ab oriente cum domo et horto viduae Vinyals, antea Petri Homs, et partim cum horto heredum Thomae Texidor quondam, a meridie cum domo heredum Anthonii Miró, corderii, antea Iacobi Rocha, et partim cum domo reverendi Petri Ballestar, presbiteri, iuris doctoris, antea Ludovici Anguera, et partem cum horto domus nostrae, antea Iacobi Joan, ab occidente cum dicto vicco Maiori et a circio cum domo Petri Bergués, antea Bartholomei Riunou, partem cum domo heredum Petri Benedicti Domingo, sutoris, antea viduae Vicera, et partim cum domo Thomae Baró et partim cum dicto vicco del Call. [...]. Et expectat ad me dictum Petrum Joan titulo propriae emptionis quam de eadem domo feci a manumissoribus testamenti seu ultimae voluntatis honorabilis Ioannis Montserrat, mercatoris, dictae villae Cervariae quondam, de qua constat instrumento recepto penes notarium infra scriptum die sexta^a mensis iulii anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo sexto [...]. Precium vero predicti que vobis vendimus est septingentarum quadraginta librarum monetae Barchinonae, [...].

Actum, etc.

Testes [...].

a. Ha de ser quinta.

7

1634, maig, 12. Cervera

Coloma, vídua de Pere Benet Domingo, sabater, menor de dies, i Sebastià Mora, negociant, tutors i curadors de Sebastià Domingo, fill impúber dels esmentats Coloma i Pere Benet, tots de Cervera, venen perpètuament a Tomàs Borràs, sabater, d'aquesta població, una casa situada al carrer del Call Jussà de Cervera pel preu de 95 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 83, Jeroni Miró, *Manual*, 1634-1636, s. f.

Dicto die XII maii M DC XXXIII Cervariae.

Nos Columba Domingo, vidua, uxor relicta Petri Benedicti Domingo, sutoris, minoris dierum, villae Cervariae, [...] et Sebastianus Mora, negotiator,

Cervariae, tutores et curatores Sebastiani Domingo, impuberis filii michi dictae Columbae et dicto Petro Benedicto Domingo comunis [...], vendimus vobis Thomae Borràs, sutori, dictae villae Cervariae, hiis praesenti et acceptanti, et vestris, perpetuo, totam illam domum de abisso usque in celum scitam in praesenti villa Cervariae et in vicco dicto lo Call Jussà, que terminatur ab oriente cum domo Thomae Baró, a meridie cum domo Chistofori Rocha, ligni fabri, antea Petri Joan, mercatoris, ab occidente cum domo Michaelis Farran, assahonatoris pellium, et a circio cum dicto vicco del Call [...]. Precium est nonaginta quinque librarum monetae Barchinonae [...].

Actum, etc.

Testes sunt Cristophorus Rocha, ligni faber, et Thomas Baró, agricola, Cervariae.^a

a. Al marge esquerre, 16 febrer 1625, és la venda, feta per Joan Redondo y sa muller a Pere Benet Domingo, de esta casa.

8

1655, desembre, 29. Cervera

Tomàs Borràs, sabater, de Cervera, i Margarida, cònjuges, venen perpètuament a Josep Roca, doctor en medicina, domiciliat en aquesta població, una casa amb un portal, situada al carreró que va des del carrer Major de Cervera fins al mur, davant una torre, anomenat el carreró de mossèn Nicolau Pont, antigament del Call d'en Jussà, pel preu de 141 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 103, Joan Montaner, *Manual*, 1655-1656, f. 4v-7r.

Dictis die et anno.

Nos Thoma Borràs, sutor, villae Cervariae, Solsonensis diocesis, et Margareta, coniuges, [...] vendimus et ex causa huiusmodi venditionis concedimus vobis magnifico Iosepho Roca, medicinae doctori, in eodem oppido Cervariae populato, praesenti, et vestris ac quibus volueritis, perpetuo, totam illam domum, cum uno portale extra in via publica infra scripta aperienti, ex abisso usque ad celum, cum suis sisterna, cella vinaria et cup cumque introhitibus, etc., quam nos titulis infra scriptis habemus et possidemus in praesenti villa Cerva-

riae et in vicco per quem itur a vicco Maiori praesentis villae Cervariae ad murum et coram turri dicta de [*espai en blanc*] vulgariter noncupato lo carreró de mossèn Nicholau Pont, olim vero del Call d'en Jussà,^a cumque introhitibus, etc. [...]. Et terminatur dicta domus scilisset ab oriente cum domo Petri Ioannis Domingo, blanquerii, a meridie et ab occidente cum domo vestra dicti magnifici emptoris et a cirtio cum dicto vicco sive carreró. Et spectat dicta domus ad me dictum Thomam Borràs titulo meae propriae emptionis de eadem mihi factae per tutores et curatores pupillorum, filiorum et heredum Benedicti Domingo, quondam sutoris, eiusdem villae Cervariae, prout constare assero cum instrumento publico recepto et testificato penes honorabilem et discretum Hieronymum Miró, quondam notarium publicum, dictae villae Cervariae, die desima quinta^b mensis maii anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo trigesimo quarto. [...] Pretium vero huiusmodi venditionis est centum quadraginta una librae monetae Barchinonae [...].

Actum, etc.

Testes sunt Christophorus Nux, mercator, et Michael Trilla, agricola, Cervariae.

a. del Call d'en Jussà, *escrit al marge esquerre.* *b.* *Ha de ser secunda.*

9

1753, juliol, 15. Cervera

Francesc Xavier Elias i Vila, doctor en dret canònic, i Josep Elias i Vila, germans, domiciliats a Lleida, venen perpètuament a Joan Garriga, doctor en medicina, habitant a Cervera, una casa situada en aquesta última població, amb dos portals, un al carrer Major i l'altre al carreró de la Santa Creu, anomenat antigament del Call, pel preu de 1700 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 119, Ramon Teixidor i Grau, *Manual*, 1752-1753, f. 45r-50v.

Die xv mensis iulii anno a nativitate Domini M DCC LIII in civitate Cervariae, diocesis Coelsonensis.

In Dei nomine. Amen. Nos Franciscus Xaverius Elias et Vila, iuris canonici doctor, et Iosephus Elias et Vila, fratres, in civitate Illerdae populati, [...]

vendimus tituloque et ex causa huiusmodi venditionis concedimus vobis magnifico Ioanni Garriga, medecinae doctori, in dicta praesenti civitate Cervariae populato et in eius pontificia ac regia litteraria universitate nunc cathedratico, his praesenti, et vestris ac quibus volueritis, perpetuo, totam illam domum ex abisu usque in coelum, cum duobus portalibus extra aperientibus, uno videlicet in vico vocato lo carrer Major, altero vero in viculo sive carreró nuncupato de Santa Creu, antiquitus vero del Call, cum suis cella vinaria et in ea quinque vassibus magnis, vulgo vaxells, ad ponendum vinum, cum duobus lacubus, vulgo cups, duabusque cisternes, et quodam horto parvulo et corrali retro illam, cumque introhitibus, exitibus iuribusque et pertinentiis suis universis, quam titulis infra scriptis habemus et possidemus seu verius ego dictus doctor Franciscus Xaverius Elias habeo et possideo, sitam in dicta praesenti civitate Cervariae et in vico Maiori eiusdem. Quae terminatur (exceptis dictis horto et corrali) ab oriente cum dictis suis hortu et corrali, a meridie cum domo magnifici Francisci Oliver, medecinae doctoris, in eadem praesenti civitate populati et nunc etiam in dicta eius pontificia et regia litteraria universitate cathedratici, quae fuit de pertinentiis dictae domus cum praesenti venditae, ab occidente cum dicto vico Maiori et a cirtio cum domo Petri Alsina, cerdonii, partim, partim cum domo heredum Iosephi Ruet, quondam, cero cordarii, partim cum domo heredum Francisci Baixeras, quondam basterii, omnium relatae praesentis civitatis, et partim cum dicto viculo sive carreró de Santa Creu, antiquitus vero vocato del Call. Dicti vero hortus et corrale terminantur nimirum dictus hortus ab oriente cum hortu domus dicti doctoris Francisci Oliver, quae (ut praedicitur) fuit de pertinentiis dictae domus cum praesenti venditae, a meridie cum eadem domo cum praesenti vendita, partim, et partim cum transitu sive passadís per quem dictus doctor Franciscus Oliver transit et descendit ad dictum hortum de pertinentiis dictae suae domus, ab occidente cum eadem domo cum praesenti vendita et dicto suo corrali et a cirtio cum praefato viculo sive carreró nuncupato de Santa Creu. Praefatum vero corrale confrontatur ab oriente cum dicto horto relatae domus cum praesenti venditae, a meridie partim cum eodem horto et partim cum cisterna in eo constructa et eius patio, ab occidente cum ipsamet domo et a cirtio cum corrali domus dictorum heredum Francisci Baixeras, quondam basterii, quod fuit de pertinentiis ipsius domus cum praesenti venditae. Et tenetur supra designata domus nimirum pars eiusdem quae antea fuit de pertinentiis domus quae fuerat Petri Joan, quondam mercatoris, memoratae praesentis civitatis [...]. Alia vero pars eiusdem domus quae antea fuit quaedam domus Thomae Verdeguer, quondam pellium ma-

ceratoris, postea Iosephi Janer, quondam blanquerii, et tandem Thomae Borràs, quondam sutoris sive piloterii, in qua erat lacus sive cup, cisterna et cella vinaria, sita in dicto vico del Call, nunc vero vocato lo carreró de Santa Creu [...]. Et ultra tenetur paelibata domus pars, quae fuit de pertinentiis domus quae fuerat praenominati Petri Joan, mercatoris [...]. Pertinetque et spectat ad me praefata domus [...]. Ad relatum vero medecinae doctorem Iosephum Roca pertinebat praedesignata domus videlicet pars eiusdem quae antea erat domus supra dicti Thomae Borràs, sutoris seu piloterii, titulo venditionis sibi et suis factae per ipsum Thomam Borràs et Margaritam, coniuges, instrumento acto (ut asseritur) apud discretum Ioannem Montaner, burgensem et notarium publicum, Cervariae populatum, die vigesima nona desembris anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo quinquagesimo sexto.^a Alia vero pars eiusdem domus quae fuit de pertinentiis domus dicti Petri Joan, mercatoris, uti haeredem et successorem universalem Iosephi Roca, quondam ligni fabri, memoratae praesentis civitatis (ut creditor), quia filius eius erat. Ad quem quidem Iosephum Roca, ligni fabrum, spectabat ipsa pars dictae domus quae fuerat dicti Petri Joan titulo venditionis ipsi et suis perpetuo factae per eundem Petrum Joan, alium Petrum Joan, clericum, Elisabetem Joan, domicellam, omnes dictae praesentis civitatis, Antonium Navés et Victoriam, coniuges, oppidi de las Bilianas, instrumento (ut asseritur) confecto penes discretum Hyeronimum Miró, quondam notarium publicum, Cervariae, die vigesima nona desembris anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo trigesimo primo. [...] Praetium vero huiusmodi venditionis est mille septingentum librae monetae Barchinonae [...].

Testes sunt discretus Franciscus Pomés et Jordana, notarius publicus collegiatus, et Ioannes Farrer, cultor, ambo dictae praesentis civitatis Cervariae.

a. Segons el còmput actual, quinto.

10

1871, juliol, 9. Cervera

Josep Caballé i Serentill, pagès, i la seva esposa Manuela Rafegues i Constans, veïns de Cervera, venen a carta de gràcia a Francesca Aromí i Rovira, vídua de Joan Solé, veïna també d'aquesta ciutat, determinades parts d'una casa, que és l'immoble número 2 del carrer de la Santa Creu o carreró del Teco, pel preu de 200 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 142, Ferran Granell i Brach, *Manual*, 1871, f. 258r-260v.

Número cuarenta y uno.

En la ciudad de Cervera. A los nueve de julio de mil ochocientos setenta y uno.

Sébase que José Caballé y Serentill, labrador, de edad que ha dicho ser de setenta años, y su consorte Manuela Antonia Rafegues y Constans, de edad que ha dicho ser de setenta y un años, ambos vecinos de esta ciudad, según las cédulas de empadronamiento que han exhibido, espedidas en veinte de marzo de este año, han comparecido ante mí el suscrito don Fernando Granell, notario del Colegio territorial de la Audiencia de Barcelona, con residencia en esta ciudad, y de los testigos al final nombraderos y, de su libre y espontánea voluntad, dicen, asegurando y apareciendo que tienen la aptitud legal necesaria para celebrar este contrato, que venden a carta de gracia a Francisca Aromí y Rovira, viuda de Juan Solé, de edad que ha dicho ser de cuarenta y siete años, según la cédula de empadronamiento que ha exhibido, espedida en este día, vecina también de esta ciudad, presente:

Primo, un cuarto llamado del cap de la escala de aquella casa que el primero tiene y posee franca en alodio situada en esta ciudad y calle llamada de Santa Cruz o callejón de Tecó, señalada de número dos, cuya medida superficial no consta, y, advertidas las partes de la conveniencia de señalarla a lo menos aprocsimadamente, han dejado sin embargo de hacerlo por las dificultades y gastos que les traería el averiguarlo.

Y segundo y finalmente, todo el segundo piso y desván o esgolfá de la misma casa, con sus entradas y salidas libremente por la puerta de la calle y escalera principal, cuya casa linda por el frente, o sea, por el norte, con la calle, por la derecha, al salir, o sea, oriente, espalda o mediodía, y por la izquierda, o sea, por poniente, con don Francisco Oller y Borrás, lindante también por mediodía y poniente con herederos de Ramón Güell, hoy don José Bergadá, vecino de Tárrega.

Le pertenece por título de compra que hizo a Ramón Constans y Segué, zapatero, vecino que fue de esta misma vecindad, con escritura otorgada por ante don José Antonio Agulló, notario, de esta residencia, a los trece de noviembre de mil ochocientos cuarenta y nueve, la que fue registrada en el libro correspondiente de la Oficina de Hipotecas de esta ciudad en el mismo día. [...] El precio de esta venta es doscientas libras, moneda catalana, equivalentes a quinientas treinta y tres pesetas, treinta y seis céntimos [...].

Por José Caballé, Manuela Antonia Rafegas, Francisca Aromí y por mí como testigo, Joaquín Solé. Rafael Pujol, testigo.
[*Signe*]. Fernando Granell, notario, de Cervera.

Call Superior

1

1638, novembre, 19. Cervera

Isabel, vídua de Joan Baptista Solé, Mateu Solé, Albert Roset i Isabel, esposa seva, tots de Cervera, venen als priors de la confraria de Sant Nicolau, d'aquesta població, un censal de 140 sous de pensió anual, la qual garanteixen amb una casa situada al carrer de Sant Francesc o del Call Sobirà, de la susdita vila, i una peça de terra.

ACSG, Registre d'Hipoteques, llibre 3, f. 19v.

Traslación de dominio.

Fechas en que se han otorgado los instrumentos: diez y nueve de noviembre de [de] mil seiscientos treinta y ocho.

Nombres y vecindad de los escribanos actuarios: Gerónimo Miró, de Cervera.^a

Oficios en que quedan protocolizados: [*en blanc*].

Nombres y vecindad de los otorgantes o interesados: Isabel Solé, viuda de Juan Bautista, Mateo Solé, Alberto Roset e Isabel, su consorte, todos de Cervera, a favor de los priores de la cofradía de San Nicolás de la misma villa.

Calidad y naturaleza de los contratos, con expresión de los que son públicos o privados: Venta. Atendiendo [...], por esto, dando cumplimiento a lo acordado, de su espontanea voluntad, venden a don Francisco Molins y don Juan Clos, priores de San Nicolás, y a beneficio de dicha cofradía ciento y cuarenta sueldos de pensión de censal, que prometen pagar cada año, con enmienda de todas las costas, en el mismo día de la otorgación, sin novación de las primitivas obligaciones, en cuanto a dichas ochenta libras, y bajo obligación especial de una casa sita en la calle de Sant Francesch o del Call Subirá, en Cervera, que linda a oriente con la casa del sucesor de Jayme Llobregós, a mediodía con el patio de la muralla del Portalet, a poniente con Andrés Bo-

nanat y a norte con dicha calle de Sant Francesch, y de una pieza de tierra [...].

a. *El Manual de l'any 1638 d'aquest notari s'ha perdut.*

2

1814, novembre, 24. Cervera

Francisco de Martín y de Martínez, capità retirat dels reials exèrcits, domiciliat a Barcelona, ven perpètuament a Agnès, muller de Francesc Trullols, Ramon de Requesens i Victòria Trullols, esposa d'aquest últim, domiciliats a Cervera, una casa que posseïx en la susdita ciutat de Cervera, al carrer de Sant Miquel, que limita pel nord amb la travessia o carrer de Sant Francesc de Paula, pel preu de 8000 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 137, Francesc Bagils i Morlius, *Manual*, 1813-1814, f. 328r-331v.

En nom de Déu. Sie manifest y notori que lo senyor don Francisco de Martín y de Martínez, capità retirat dels reals exèrcits, domiciliat en la ciutat de Barcelona y actualment en esta de Cervera trobat, [...] ven y per títol de venda concedeix als senyors Ignès Trullols, muller del senyor Francisco Trullols, al doctor don Ramon de Requesens y a donya Victòria de Requesens y Trullols, muller de est, domiciliats en esta ciutat de Cervera, presents, y als seus y a qui voldran, perpètuament, tota aquella casa, ab son hort, cups, sellers y demás oficinas, estàncias y habitacions annexas a ella, que, per los títols que baix se dirà, té y posseïx situada en la present ciutat de Cervera y carrer dit de Sant Miquel, en lo que trau la porta principal, ab totas sas entradas y exidas, servituds, drets y pertenençias universals, la que confronta a sol ixent ab la casa de Bonaventura Pipó, a mitgdia part ab la rambla y part ab la casa dels hereus de Dionís Bellaserra, a ponent part ab la casa de dits hereus de Bellaserra y part ab la dels hereus de don Josep Anton de Moxó, baró de Juras Reals, y part ab dit carrer y a tremontana ab la travessia o carrer dit de Sant Francisco de Paula y, al entran a dit carrer per la part de la plassa de Sant Miquel, part ab casa de Ramon Quintana, corder. Especta dita casa [...] y part per la adquisició per ell feta de un pati que uní a la mateixa y, en quant a la

restant part de la mateixa casa, per haber unit a ella lo mateix don Francisco Anton de Niubó y de Montaner las que comprà als mare y fill Ana Maria y Francisco Compte ab escriptura otorgada en poder de Tomàs Balius, notari, de la present ciutat, als vint-y-cinc de febrer de mil set-cents setanta-y-cuatro y un pati o eixida que cedí lo il·lustre ajuntament de la mateixa ciutat, segons aixís se assereix. [...] Lo preu de la present venda perpètua és vuyt mil lliuras, moneda catalana [...]. Y aixís ho otórgan en la ciutat de Cervera, bisbat de Solsona, als vint-y-cuatro dias del mes de novembre del any mil vuyt-cents y catorse [...].

Francisco de Martín y Martínez. Ramon de Requesens. Maria Victòria de Requesens y Trullols. Per dita senyora Ignès Trullols, firmo Mariano Boldú, notari.

En poder de mi Francisco Bagils y Morlius, notari públich y real, de Cervera.

3

1815, març, 9. Cervera

Bonaventura Pintó, pagès, de Cervera, ven a carta de gràcia a Francesc Domingo, causídich, d'aquesta ciutat, una habitació de la casa que posseeix a Cervera, al carrer del Call o de Sant Francesc, pel preu de 300 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 135, Antoni Boldú, *Manual*, 1814-1815, f. 59r-59v.

Als nou días del mes de mars, any de la nativitat del Señor de mil vuit-cents quinse, en la ciutat de Cervera, bisbat de Solsona.

En nom de Déu. Amén. Sia notori que Bonaventura Pintó, pagès, de esta ciutat, per desahogo de sas obligacions, de son grat y serta ciència, per ell, sos hereus y successors, qualsevols que sían, ven y per títol de venda a carta de gràcia concedeix a Francisco Domingo, causídich, de esta ciutat, present, als seus y a qui ell voldrà, carta, emperò, de gràcia de redimir mediant o facultat de quitar al otorgant y a sos successors sempre salva, tota aquella havitació de casa que se enclou des de la porta de la casa del venedor (la que és cituada dins de esta ciutat y en lo carrer del Call o de San Francisco) a la escala de dita casa en amun y en la entrada de dita casa, y afronta la mencionada havitació, de

sol ixent ab la casa dels hereus de Joseph Pujaló, de mitgdia ab la rambla, de ponent ab la casa de la senyora Ygnès Trullols, don Ramon y dona Victòria de Requesens y Trullols, y de tramuntana ab dit carré. [...] Lo preu de la present venda a carta de gràcia és tres-centas lliuras, moneda barcelonesa [...].

Per Bonaventura Pintó, Jaume Prats.

Anton Boldú, notari.

4

1848, febrer, 10. Cervera

Maria Victòria Trullols, vídua de Ramon de Requesens, Marià de Requesens i Trullols, llur fill, i Maria Ignàsia Subias, muller de l'esmentat Marià de Requesens, venen perpètuament a Melcior Jordana i Josep Jordana i Danís, pare i fill, tots veïns de Cervera, una casa que posseïxen en la susdita ciutat, a la plaça de Sant Miquel, que limita pel nord amb el carreró o carrer de Sant Francesc de Paula, i una peça de terra, pel preu de 6470 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 136, Francesc Serres i Mulet, *Manual*, 1848, f. 25v-30r.

Sie notori que donya Maria Victòria de Requesens y Trullols, viuda del doctor don Ramon de Requesens, advocat que fou de la present ciutat de Cervera, don Mariano de Requesens y Trullols, únich fill als dos comú, y donya Maria Ignàsia de Requesens y Subias, nora de la referida donya Maria Victòria y muller del espresat don Mariano, tots vehints de la present ciutat de Cervera, [...] venen y per títol de venda concedeixen a don Melció y don Joseph Jordana y Danís, pare y fill, naturals y vehints de la pròpia esta ciutat, a estas cosas presents, als seus y a qui son dret representarà, perpètuament, tota aquella casa des de terra en amunt, ab un hort unit a ella, cups, sellers, un baxell sercolat de ferro de cabuda catorse cargas de vi, a poca diferència, y demás oficinas, estàncias y habitacions de ella que, per los títols se diran, tenen y poseeixen en la pròpia esta ciutat y plaza referida de Sant Miquel, en la cual se tròban dos portals, ab sas corresponents portas per entrar y eixir, y, a la part del carreró dit de Sant Francisco de Paula, altres tres, també ab sas corresponents portas, [...] y finalment venen perpètuament [...] aquella pesa de terra [...], afrontant la sobre dita casa per orient ab casa dels hereus de Bonaventura Pin-

tó, per mitgdia part ab la rambla y part ab casa dels hereus de Dionís Bellaserra, al present los de casa Tella, de Tarroja, per ponent part ab casa dels hereus de casa Tella, de Tarroja, y part ab la dels hereus de don Joseph Anton de Moxó, baró de Juras Reals, al present los de don Joaquim de Moxó y Sercós, y per tremuntana ab lo dit carreró o carrer dit de Sant Francisco de Paula y, al entrar a est carrer per la part de la plaza de Sant Miquel, afronta en part ab la casa dels hereus de Ramon Quintana, corder, [...]. La cual casa especta als otorgants [...] y a la antedita senyora Ignès Trullols, don Ramon de Requesens y donya Maria Victòria de Requesens y Trullols los espectaba en virtut de venda perpètua a son favor otorgada per lo señor don Francisco de Martín y de Martínez, capità retirat dels reals exèrcits baix lo nom y títols que en la citada venda se caléndan, autorisada per don Francisco Bagils y Morlius, notari de la present ciutat, als vint-y-cuatro [de] novembre de mil vuit-cents catorse [...]. Lo preu de esta venda és sis mil quatre-centas setanta lliuras, [...] aixís se otorga en esta dita ciutat de Cervera als deu dias del mes de febré de mil vuit-cents cuarenta-vuit [...].

Maria Victòria de Requesens y Trullols. Ignàsia de Requesens. Melció Jordana. Joseph Jordana. Joseph Giribet y Granell, testimoni.

En poder de mi Francisco Serres y Mulet, notari.

5

1856, maig, 21. Cervera

Ramon Pont i Morros, metge, natural de Cervera i veí d'Arbeca, com a hereu de confiança de Marià Boldú i Fogueras, prevere, el qual habità a Cervera, ven perpètuament a Antoni Vall i Gomà, boter, d'aquesta última ciutat, una casa situada al carreró de Sant Francesc de Paula, anomenat antigament del Call, de Cervera, pel preu de 150 lliures.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 145, Joan Elias, *Protocol*, 1855-1856, f. 359r-361v.

Número doscientos treinta y seis.

En la ciudad de Cervera, a los veinte y uno [de] mayo de mil ochocientos cincuenta y seis.

Don Ramón Pont y Morros, médico, natural de esta ciudad y vecino de la villa de Arbeca, pareció ante el suscrito notario y competente número de testigos y dijo que, por cuanto como heredero de confianza que asegura ser de don Mariano Boldú y Fogueras, presbítero que fue de esta residencia, [...], se halla poseyendo, entre otras cosas, una casa cuasi dirruida en el callejón de San Francisco de esta ciudad y [...], por tanto, el referido don Ramón Pont y Morros, médico, en la espresada calidad de heredero de confianza del presbítero don Mariano Boldú y Fogueras, de su espontánea voluntad, vende para siempre a Antonio Vall y Gomá, cubero, natural y vecino de esta ciudad, toda aquella casa en su mayor parte dirruida, con sus bodega y lagar, servidumbres y pertinencias, que, como heredero de confianza del nombrado Boldú, asegura tener y poseer, franca en alodio y libre de censos y censales, situada en esta ciudad y callejón llamado de San Francisco de Paula y, antiguamente, del Call y lindante por oriente con patios de otras casa dirruidas en la parte de la iglesia de San Francisco, a mediodía con el espresado callejón, a poniente con otra casa de la misma herencia de confianza de Boldú, parte, y parte con la del comprador Vall y por cierzo con la de la viuda Codina, alias Gay, y con otra de la viuda Marco. [...] El precio de esta venta perpetua es ciento cincuenta libras barcelonesas, [...].

Ramón Pont Morros. Antonio Vall. Francisco Camps. Ramón Vilá.
Ante mí Juan Elías, escribano.

6

1876, novembre, 11. Cervera

Francesc Camí i Malet, agent de negocis, veí de Lleida, retrovèn als germans Antoni, Joan i Raimunda Pintó i Domènech, veïns de Barcelona, una porció de la casa que posseïx a Cervera, que és l'immoble número 2 del carrer de Sant Francesc, abans del Call, pel preu de 640 pessetes.

ACSG, Fons Notarial, Cervera, 145, Joan Elias, *Protocol*, 1876, f. 501r-502v.

Número ciento setenta y cuatro.

En la ciudad de Cervera, a once [de] noviembre de mil ochocientos setenta y seis.

Ante mí Juan Elías, notario del Colegio territorial de la Audiencia de Barcelona, con residencia en esta ciudad, y los testigos al final nombraderos, ha comparecido don Francisco Camí y Malet, soltero, agente de negocios, vecino de la ciudad de Lérida, edad cuarenta y seis años, [...] y [...] ha dicho que, de su espontánea voluntad, retrovende a los hermanos Antonio Pintó y Doménech, tejedor, soltero, edad cincuenta y ocho años, Juan Pintó y Doménech, casado, sastre, edad cincuenta y dos años, y doña Raymunda Pintó y Doménech, sin profesión, soltera, edad cincuenta y cinco años, vecinos de la ciudad de Barcelona, [...] aquella porción de casa que comprende desde la puerta de la misma a la escalera de dicha casa para arriba y en la entrada de dicha casa, la cual sitúa en esta ciudad y calle de San Francisco, antes del Call, está señalada de número dos, sin poder determinar ni aproximadamente su superficie, y linda por delante con dicha calle, por la derecha, entrando, con casa de don José Jordana, antes don Ramón y doña Victoria de Requesens, por la izquierda con casa de los herederos de José Pujaló y por la espalda con la rambla. Pertenece dicha porción de casa (que comprende el segundo piso de la misma y, por consiguiente, tiene iguales lindes que ésta) al otorgante don Francisco Camí [...] don Francisco Domingo y, a éste, por compra a carta de gracia que hizo a Buenaventura Pintó el día nueve [de] marzo de mil ochocientos quince, con escritura en poder de don Antonio Boldú, notario que fue de esta residencia [...]. El precio de esta retroventa, por convenio, es ocho onzas de oro, iguales a seiscientos cuarenta pesetas [...].

Francisco Camí. Juan Pintó. Rafael Pujol. Gabriel Biosca.

Sig[*signe*]no. Juan Elías.

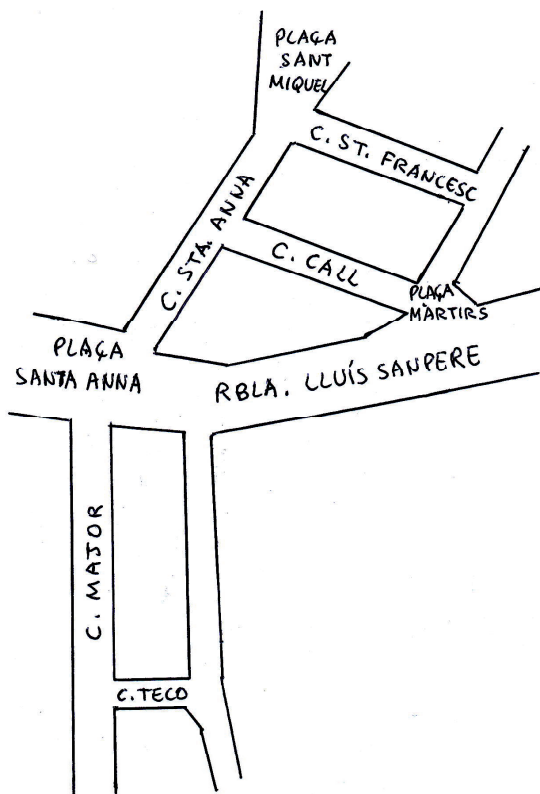

FIGURA 1. Plànol parcial de Cervera. (Elaboració pròpia.) Segons Duran, el call Superior estava situat a l'actual carrer de Sant Francesc i el call Inferior era al carrer del Call. En canvi, segons la documentació notarial, el call Superior estava ubicat a l'actual carrer del Call i el call Inferior era al carreró del Teco.